

ตรีศเคราะห์เทา (๓).....พระอาทิตย์ สุริยเทพ (๒)

นำเสนอเมื่อ : 6 ธ.ค. 2552

พระอาทิตย์ สุริยเทพ (๒)

พระสุริยเทพของกรีก ซึ่งทรงพระนามว่า “**อพอลโล**” หรืออีกนามหนึ่งว่า “**โฟบอส**” เทพบุตรแห่งสวรรค์ กวีกรีกได้รจนาลักษณะไว้ว่า พระองค์มีรูปร่างมาดิสต์สวน ทรงยึดหนอกอย่างสง่า และชอบทางดนตรี มักจะถือพิณติดมือไปทุกหนทุกแห่ง จนเป็นที่รำลือในฝีมือการเล่นพิณของพระองค์ และทรงถือธนูเช่นเดียวกับไดแอนน่า (พระจันทร์) ผู้เป็นน้องคู่แฝดของพระองค์ จึงถือว่าทรงเป็นนักขมังธนู และยังทรงเทิดทูนกันว่า ทรงเก่งกาจทางเภสัชและการแพทย์ อีกนัยหนึ่ง ทรงได้รับการยกย่องว่าเป็น “**เทพเจ้าแห่งการแพทย์**” เช่นเดียวกับเมอริคิวรี (พระพุธ)

พระองค์ทรงสอนปวงสัตว์โลกให้รู้จักการรักษาโรคภัยไข้เจ็บเป็นองค์แรก เพราะว่าทรงเป็นเทพเจ้าแห่งแสงสว่าง จึงได้รับการยกย่องอีกด้านหนึ่งว่า ทรงเป็น “**เทพเจ้าแห่งความสัตย์ซื่อไม่กล่าวเท็จ**” เหตุนี้เทพเจ้าผู้มีร่างอันงามอย่างหาที่ติไม่ได้พระองค์นี้ จึงได้รับการยกย่องว่า ทรงดำรงพระเกียรติยศอันสูง ขอนี้ตรงกับตำราโหราศาสตร์ไทย ซึ่งเมื่อกล่าวถึงพระอาทิตย์ จะยกย่องว่า เป็นผู้รักษาเกียรติ มีความถือตน เจาระเบียบแบบแผน มีลักษณะเป็นใหญ่ สมกับคำที่กล่าวยกย่องว่า “**ดูยศศักดิ์อัครฐาน ใหญ่อาทิตย์**”

สุริยเทพ หรือ ออพอลโล่ ทรงราชรถเทียมม้า

เทพนิยายของกรีกกล่าวว่า พระองค์ทรงเป็นพระโอรสของ **จูปีเตอร์** เทพบิดร กับ พระนาง **แตโลนา** ซึ่งเป็นพระชายาพระองค์หนึ่ง แต่ พระนาง **ยูโน** พระมเหสีเกิดหึงหวงนางแลโตนา และเพื่อความปลอดภัยของพระนางและบุตรในพระครรภ์ จึงได้อุ้มครรภ์ หนีภัยไปประสูติพระโอรสที่เกาะดีลอส ซึ่งเกาะนี้เกิดจากการบันดาลของเทพเนปจูน ซึ่งมีความสงสาร เมื่ออพอลโล่ประสูติ ก็มีฤทธิ์จับงูไพธอน ซึ่งตามมาจะฆ่าพระมารดาตน และฆ่างูรายนินเสีย

เมื่อเยาว์วัยพระองค์ทรงท่องเที่ยวไปยังแคว้นต่าง ๆ และเจ้าชู้ มักผูกสมักรักใคร่กับสตรีทั่วไป และได้ร่วมสังวาสกับสาวงามหนึ่งชื่อ “**โครอนนิส**” จนมีบุตรด้วยกัน แต่นางก็แอบลักลอบเล่นชู้ อพอลโล่สั่งให้ดูเหวาชนชาวเผ่านางไว ครั้นดูเหวาไปรายงานว่ามีชู้ อพอลโล่โกรธมาก จึงสาปนักดูเหวาให้มีขนสีดำ ด้วยนำชาวอัมบงคลุ้ไปบอก แล้วพระองค์ก็ทรงแผลงศรไปฆ่าเมียตาย ส่วนบุตรก็ลวงออกจากในท้องตอนเผาศพ และได้ทรงมอบให้อาจารย์ ผู้เก่งกาจทางด้านสมุนไพร เภสัชกรรม ชื่อ **โครอน** เป็นผู้เลี้ยงดู จนบุตรของอพอลโล่ ผู้มีนามว่า **เอสคิว เลปิอัส** มีความสามารถทางหมอรักษาความป่วยไข้ได้ทุกชนิด เพราะความเก่งกล้าในวิชาความรู้ แมกระทั่งคนตายก็รักษาให้ฟื้นคืนนี้เอง จึงทำให้เทพบิดร (จูปีเตอร์) อิจฉา จึงประหารเอสคิว เลปิอัส ด้วยสายฟ้า อพอลโล่โกรธแค้นมาก แต่ไม่สามารถจะทำอะไรแก่พระบิดาของพระองค์ได้ จึงพาลไปจะทำร้ายเทพวัลแคน นายช่างทำอัสนีบาต อาวุธของจูปีเตอร์ แต่จูปีเตอร์ทราบเรื่องเสียก่อน จึงลงโทษเนรเทศอพอลโล่ ลงไปอยู่ในโลก

ไปเป็นข้าราชการชั้นนายสิบ ๑ ปี จึงจะพ้นโทษ

อะพอลโลจึงไปเป็นคนเลี้ยงแกะของเจ้าครองแคว้นเฮสเสสลี เมื่อเสร็จธุระแล้วก็ไปช่วยเทพเนปจูนสร้างกำแพงกรุงทรอย โดยใช้เสียงดนตรี ยกกองหินให้ลอยไปทำกำแพงได้

ตามเรื่องราวเหล่านี้ ผู้ที่ศึกษาโหราศาสตร์เกี่ยวกับลักษณะของดาวอาทิตย์ จึงได้ความรู้ว่า **“ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของดาวอาทิตย์ มักจะระหกระเหระร้อน มักเดินทาง มักผิดหวังในความรัก”** การผิดหวังนี้ไม่ใช่ครั้งเดียว ด้วยประวัติที่ว่า

ชายหนุ่มผู้หนึ่ง ขอยืมรถทรงของเทพเนปจูนไปขโมยลูกสาวเจ้าเมือง **อีโตเลีย** มา บิดาติดตามไปทัน จึงโจนลงแม่น้ำทำลายตนเอง แต่อะพอลโลมาขวางทาง ประกาศสู้รบกัน ด้วยท้าวเธอก็หามาป้องกัน **มาร์เพสสะ** มาก่อน เทพจูปีเตอร์เข้าขัดขวาง ให้ฝ่ายหญิงเลือกเอาว่าจะอยู่กับใคร นางเลือก **ไอดาส** ชูรัก ผู้เป็นมนุษย์เช่นเดียวกับนาง อะพอลโลจึงแพรักอีกเช่นเคย

ยังมีอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งเป็นเรื่องเศร้าเกี่ยวกับความรักของอะพอลโล กล่าวคือ อะพอลโลไปพบนาง **แดฟนี** กลางป่า ก็หลงรักนาง เมื่อเดินตาม นางจึงวิ่งหนี แม่อะพอลโล จะอ้อนวอน นางก็หาเชื้อฟิงไม นางแดฟนีนั้น เป็นธิดาของ **พีนุส** เทพประจำแม่น้ำ เมื่อนางวิ่งมาถึงฝั่งแม่น้ำ จึงร้องไห้บิดา ซึ่งเป็นเทพประจำแม่น้ำช่วยแปลงร่างให้นางเสีย เมื่อนางร้องจบ ร่างของนางก็ค่อย ๆ กลายเป็น **ต้นชัยพฤกษ์** มีเทหเป็นรากหยั่งลงไปในดิน อะพอลโลตามมาถึงไม่เห็นนาง แต่ที่สุดก็รู้ความจริง ท้าวเธอก็โปรดปรานต้นชัยพฤกษ์มาก ซึ่งเป็นเหตุให้คนทั้งหลายเด็ดขอใบ รอยเป็นพวงมาลา มอบเป็นรางวัลแก่นักดนตรี และกวีสืบมา

นางแดฟนีนั้น แปลว่า **น้ำค้าง** มีความหมายว่า เมื่อดวงอาทิตย์ทอแสงมาถึงโลก น้ำค้างตามใบไม้ใบหญ้า ก็ค่อย ๆ ละลายหายไป ดุจนางแดฟนีหายไปจากอะพอลโล

ลักษณะอีกประการหนึ่งของบุคคลผู้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของดวงอาทิตย์ คือ **มักอภัพเพื่อน เพื่อนรักมักตายจาก** หรือ **เป็นอันตราย** ดังเช่นมิตรชาวมมนุษย์ผู้หนึ่ง ชื่อ **ไฮยาซินทัส** ซึ่งหนุ่มผู้นี้ก็เป็นเพื่อนกันกับเทพไฟริส เทพประจำลมตะวันตก เทพไฟริสจึงคิดว่า อะพอลโล รักไฮยาซินทัสมากกวาดน จึงแกล้งเป่าลมให้หวงเหล็กที่อะพอลโลโยนเล่นกับเพื่อน ถูกเพื่อนโลหิตไหลจนตาย อะพอลโลโศกเศร้า ถึงเพื่อนยิ่งนัก พระองค์จึงทรงบันดาลให้เลือดของไฮยาซินทัส ที่ไหลนองพื้นอยู่นั้นเป็น **ต้นผักตบ** เรียกว่า **ไฮยาซิน** ตั้งแต่นั้นมา

ต่อมาอะพอลโลมีเพื่อนอีกผู้หนึ่งชื่อ **ไพราริสสัส** ซึ่งเป็นพรานชาวมมนุษย์ผู้ฉลาด วันหนึ่ง ไพราริสสัสไปล่าลูกกวางที่อะพอลโลเลี้ยงไว้ จึงเสียใจมาก และตรอมใจตาย อะพอลโลจึงบันดาลให้ร่างของไพราริสสัสกลายเป็น **ต้นสนป่า** เพื่อยังความร่มรื่นแก่หลุมฝังศพอันเป็นที่รักของคนทั้งหลายทั่วไป

อะพอลโล หรือ **สุริยเทพ** แม้จะรูปร่าง มีความสามารถทางธนูศิลป์ และดนตรี แต่ก็อภัพรัก และอภัพมิตร มักอ่อนเร่ไปในที่ต่าง ๆ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญที่นักโหราศาสตร์จะต้องจดจำไว้ พระองค์มีหน้าที่ขับรถจากฟากสมุทรไปจนถึงทิศตะวันตก ณ ที่นั้น จะมีเรือทองคอยอยู่ เป็นการสิ้นภาระในวันหนึ่ง แล้วพระองค์ก็เสด็จกลับทางเรือ คืบสู่วังที่ประทับทางทิศตะวันออก แม้ว่า อะพอลโลจะอภัพรัก แต่ก็มีคนอื่นเฝ้ารักพระองค์อย่างลุ่มหลง คือ **นางอัปสรประจำน้ำ** มีนามว่า **ไคลที** นางเฝ้าคอยดูพระองค์ทุกวัน หวังว่าวันหนึ่งพระองค์จะทรงไยดีบ้าง จนเทวดาทั้งปวงมีความสงสาร จึงเปลี่ยนนางนางเป็น **ต้นทานตะวัน** ให้มีดอกชูผิวนตามดวงอาทิตย์ตั้งแต่เขาจรดเย็นไปตลอดกาล

สุริยเทพ หรือ อะพอลโล มี **นางเทวี** เป็นบริวารเก๋องคค์ ซึ่งเรียกว่า **คณะศิลปวิทยา** ซึ่งก็คือลักษณะของดาวอาทิตย์ที่มีอิทธิพลแก่มนุษย์นั่นเอง นางเทวีเหล่านี้เป็นพระธิดาของจูปีเตอร์ รวมกันเรียกว่า **มิวส์** มีชื่อเรียกเกี่ยวกับศิลปวิทยาการ ดังนี้

ไคลโอ ประวัติศาสตร์, **ยูเรเนีย** ดาราศาสตร์, **เมลโพมีนี** โศกนาฏกรรม, **ธะไลอะ** สุขนาฏกรรม, **เทปซิโครี** นาฏศิลป์, **คัลลิโอพี** กวีนิพนธ์แสดงเรื่องราว, **เออร์เรโต** กวีนิพนธ์เกี่ยวกับความรัก, **ยูเทอร์พี** กวีนิพนธ์บทรอง และ **โพลีอิมเนีย** บทวิเคราะห์รายโคลกต่าง ๆ

ลักษณะของสุริยเทพ หรือ อะพอลโล นั้น ก็เหมือนลักษณะของดาวอาทิตย์ คือ มีนิสัยไม่ประนีประนอม เมื่ออยากได้อะไรก็จะเอาให้ได้ดังใจ ไม่เห็นใจคนอื่น ดังกรณี นางแดฟนี ซึ่งต้องหนีหัวซุกหัวซุน เพราะความบวมบวมของสุริยเทพ สุริยเทพไม่ทรงงอใครทั้งนั้น และ อะพอลโล ก็ไม่เอาใจใคร ดังกรณี นางไคลที ที่เฝ้าหลงรักพระองค์ พระองค์ก็ไม่ทรงสนใจใยดีด้วย

ผู้ที่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของดวงอาทิตย์ คือ อาทิตย์กุมลัคณา หรือ ลอยอยู่เหนือฟ้าขณะเกิด (ภาพที่ ๑๐ กัมมะ)

ตามเทพนิยายนี้ กล่าวว่า ดอกไม้ที่ทรงโปรด คือ ชัยพฤกษ์ แต่ชัยพฤกษ์เป็นดอกไม้สีม่วง ที่จริงการจะแทนความหมายของอาทิตย์ที่แท้จริง ควรเป็นดอกไม้สีส้มทุกชนิด ด้วยสีส้ม เป็นสีของอาทิตย์

พระอาทิตย์ตามคติของไทย ถัดตรงกับวิทยาศาสตร์ คือ ในความจริงนั้น ดวงอาทิตย์ เป็นใหญ่ในสุริยระบบ (Solar System) เป็นแกนกลาง ซึ่งมีดาวเคราะห์ต่าง ๆ เป็นบริวาร พระอาทิตย์ จะฉายแสงให้ความอบอุ่นแก่ดาวเคราะห์ทุกดวงจนทั่ว ไม่ว่าดาวดี ดาวร้าย สมัยก่อนถือว่า อาทิตย์เป็นดาวร้ายให้โทษ ด้วยทำให้พลัดพราก เหตุที่ต้องจรลุ่มอ้อมขวั้นวันจันทร์ และความรอนของพระองค์ ก็ถือเป็นโทษ ตามธรรมเนียมเมืองร้อนที่ถูกอาทิตย์แผดเผา ทำให้ลำบากตรากตรำกลางแสงแดด เมื่อต้องทำสวน ทำนา ก็ยอมจะไม่ชอบดวงอาทิตย์ ตรงกันข้ามกับชอบพระจันทร์ อันให้แสงนุ่มนวล และความงามชวนให้คิดฝันในยามค่ำคืน

ในด้านบุคลาธิษฐาน คนไทยจึงเห็นสภาพพระอาทิตย์เป็นคนตัวเล็ก ผิวดำแดง และค่อนข้างจะแคระ ผิดกับชาวกรีก โรมัน สมัยโบราณ เขาจะวาดภาพดวงอาทิตย์เสียวงามสง่าเหลือคัล ก็เพราะว่ายุโรปอากาศหนาว บางแห่งเต็มไปด้วยหมอก เมื่อแสงอาทิตย์ปรากฏก็เท่ากับทิวดามาโปรด เขาจึงต้องอาบแดด เพื่อเพิ่มพลัง และรับวิตามินจากแสงอาทิตย์เอาไว้ช้านาน ๆ อาทิตย์ของชาวตะวันตก กับชาวตะวันออก จึงแตกต่างกันดังนี้

กรีกถือว่า **ที่สถิตของพระสุริยเทพ** หรือ **อะพอลโล** นั้น อยู่ ณ ใจกลางโลก **วิหารเดลฟี** ของ สุริยเทพพระองค์นี้ ในประเทศกรีกจึงถือว่า ตรงนั้น เป็นใจกลางโลกด้วย เพราะว่าพระองค์กล่าวสิ่งใด แต่ละสิ่งล้วนเป็นจริงจะ ไม่มีความมีดมนต์เคลือบแฝงอยู่ จึงยกย่องกันว่า อะพอลโลเป็นเจ้าแห่งการพยากรณ์ เหตุนี้คำพยากรณ์ที่ออกจากคนทรง ณ **พระมหาวิหารแห่งเดลฟี** และ **พานาซัส** จึงยกย่องนับถือกันว่าศักดิ์สิทธิ์ ถือเป็นวาจาสิทธิ์มาก ณ สถานที่นี้ มีน้ำพุ อันศักดิ์สิทธิ์ที่เรียกกันว่า **คาสตาเลีย** และแม่น้ำเซฟซัส ผ่าน ทำให้สมเหตุสมผล กับที่ยึดถือกันว่า ที่ตรงนั้นคือ **ใจกลางโลก**

ณ จุดกึ่งกลางของโลกนี้ ภายหลังมีความขลัง ผู้คนยกย่องและเชื่อมั่นอย่างแรงกล้าว่า ทรงความศักดิ์สิทธิ์ เป็นเหตุให้นักบวชและสาธุชนทั้งหลาย รวมทั้งเหล่าอนาคาร์ก นิยมสัจจรไปนมัสการเสมอมิได้ขาด

พระนามของอะพอลโล มักเรียกขานกันไปต่าง ๆ ดังเช่น **เดเลียนแห่งเกาะเดอโลส** ด้วยถือกันว่า เกาะแห่งนั้น คือ สถานที่ประสูติของพระองค์ บางก็เรียกว่า **ไฟเซียน** ด้วยประวัติของพระองค์นั้น ทรงแสดงอิทธิฤทธิ์ปราบและทำลายงูร้ายแห่งพานาซัส ยังเรียกขานพระนามของพระองค์ไปต่าง ๆ อีก เช่น **เทพแห่งไลเซีย** คือ เทพแห่งสุนัขป่า , เทพแห่งแสงสว่าง, **สมีนเธียน** เทพเจ้าแห่งหนู เหตุใดจึงเป็นเทพเจ้าแห่งหนู ซึ่งเป็นสัตว์ออกหากินในเวลากลางวัน ขอนี้เป็นที่น่าพิศวงกันอยู่ , พระนาม **โฟบอส** ของพระองค์ แปลว่า รุ่งโรจน์ ขอนี้ชวนให้คิดไปถึงประวัติดั้งเดิมของพระองค์ คือ ดำเนินเทพเจ้า นั้น ปรากฏว่ามีสุริยเทพอยู่แล้ว ทรงพระนามว่า **เฮลิโอ** ผู้เป็นหลานของไทแทน ไฮพีเรียน

ในบรรดาเทพเจ้าทั้งหลายนั้น ถือกันว่า พระสุริยเทพ อะพอลโล ทรงเป็นผู้ติดต่อกับมนุษย์ได้ดีที่สุดพระองค์หนึ่ง พระองค์ให้คำแนะนำแก่มวลมนุษย์ให้สร้างไมตรีกับเทพเจ้า แมว่าจะทรงมีพระบุคลลักษณะอันเลิศถึงปานนี้ แต่ก็ยังมีผู้รจนว่า อะพอลโล มีอยู่สองภาค ภาคหนึ่ง บริสุทธิ์ผุดผ่อง และทรงมีความดีอันเป็นที่สูงสุด ทรงดีกับทุกคน และพระองค์อาจจะชำระเลือดให้แก่ศัตรูได้ แต่อีกภาพหนึ่ง ทรงโหดร้ายยิ่งนัก แบบเดียวกับไดแอนนา เทพธิดาดวงจันทร์ พระชนิษฐาของพระองค์